

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิธีการตัดสินใจในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อและดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2543 จำนวน 398 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2543 จำนวน 398 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มโดยใช้ตารางการคำนวณของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 (ประคอง กรรณสูตร. 2535 : 357) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน และนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามความมุ่งหมายของการวิจัยและจากเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็นแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยตำแหน่งปัจจุบัน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจในการบริหารงานบุคคล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงานอัตรากำลัง ด้านงานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านงานบำเหน็จความชอบและบำนาญ ถ้อยง่าย และด้านงานทะเบียนประวัติของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ลักษณะของตัวแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) เพียงคำตอบเดียวปรับปรุงมาจากชนิดคำถามแบบปิด (Close Question) แบบเลือกหนึ่งคำตอบจาก 5 คำตอบ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ . 2538: 160-166) ซึ่ง 5 คำตอบนี้เป็นวิธีการตัดสินใจ 5 วิธี โดยใช้แนวทางจากวิธีการตัดสินใจของวูมและเฮต์ตัน ดังนี้

- วิธีที่ 1. ผู้บริหารทำการตัดสินใจเองโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีที่ 2. ผู้บริหารทำการตัดสินใจเอง แต่จะหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้อยู่ได้บังคับบัญชา
- วิธีที่ 3. ผู้บริหารอภิปรายปัญหากับผู้อยู่ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลและทำการตัดสินใจเอง
- วิธีที่ 4. ผู้บริหารอภิปรายปัญหากับกลุ่มผู้อยู่ได้บังคับบัญชาแต่ยังคงทำการตัดสินใจโดยที่อาจยอมให้หรือไม่ยอมให้ความเห็นของกลุ่มมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
- วิธีที่ 5. ผู้บริหารใช้การอภิปรายปัญหาโดยกลุ่มผู้อยู่ได้บังคับบัญชาทำการประเมินทางเลือกร่วมกับผู้บริหารและทำการตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน ผู้บริหารยอมรับและดำเนินการตามการตัดสินใจของกลุ่มเป็นสำคัญ

สำหรับใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงานบุคคลตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี (2540-2542) และแก้ไขเพิ่มเติมตามแผนอัตรากำลัง 5 ปี (2540-2544) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกำหนดข้อคำถามโดยพิจารณาจากการบริหารงานตามภารกิจ 4 งาน ที่คาดว่า จะปฏิบัติ ได้แก่

- 1. ด้านงานอัตรากำลัง ประกอบด้วย
 - การวางแผนอัตรากำลัง
 - การขอกำหนดตำแหน่งเพิ่มใหม่
 - การตัดโอนตำแหน่ง
 - การขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง

2. ด้านงานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ประกอบด้วย
 - การคัดเลือก
 - การบรรจุและแต่งตั้ง
 - การทดสอบปฏิบัติหน้าที่ราชการ
 - การย้าย
 - การโอน
 - การรักษาการในตำแหน่ง
 - การลาออกจากราชการ
 - การบรรจุกลับเข้ารับราชการ
3. ด้านงานบำเหน็จความชอบและบัญชีถือจ่าย ประกอบด้วย
 - การเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - การจัดทำบัญชีถือจ่าย
 - การปรับวุฒิ
 - การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
4. ด้านงานทะเบียนประวัติ
 - การจัดทำทะเบียนประวัติ
 - การลา
 - การขอแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด
 - การขอมีบัตรประจำตัว
 - การเกษียณอายุราชการ
 - การขอพระราชทานเพลิงศพ

วิธีการตัดสินใจในการบริหารงานบุคคลทั้ง 4 ด้าน วัดโดยให้เลือกวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว จาก 5 วิธี ดังนี้ (นำมาหาค่าความถี่และแปรผลเป็นค่าร้อยละ)

วิธีการตัดสินใจในการบริหารงานบุคคลนั้นมีหรือไม่มีความสัมพันธ์กันและเพื่อเป็นการแก้ปัญหาเรื่อง Cell ที่ว่าง จึงปรับระดับการรับรู้ จาก 5 ระดับเป็น 3 ระดับการรับรู้ โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ นำการรับรู้มากที่สุดรวมกับการรับรู้มาก เป็นมีระดับการรับรู้มาก สำหรับระดับการรับรู้ปานกลางคงไว้ และนำการรับรู้น้อยที่สุดรวมกับการรับรู้น้อยเป็นระดับการรับรู้น้อย

การแปลค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อและรายด้านของแบบสอบถามตอนที่ 3 แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยผู้วิจัยปรับจากเกณฑ์ 5 ระดับของวิเชียร เกตุสิงห์ มาเทียบอัตราส่วน ดังนี้

3.50 - 5.00 หมายถึงมีการรับรู้มาก

1.50 - 3.49 หมายถึงมีการรับรู้ปานกลาง

1.00 - 1.49 หมายถึงมีการรับรู้น้อย

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน

1. การคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ของประกอบ กรรมสูตร (2535 : 65)
ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

$(\sum fx)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สถิติทดสอบ

1. การหาค่าไค - สแควร์ (Chi - square) ของลั้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2538 : 106)

$$\text{การหาค่า } \chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

O แทนค่า ความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed frequency)

E แทนค่าความถี่ที่คาดหวังไว้หรือความถี่ที่ได้มาตามทฤษฎี (Expected frequency)

2. Yate's Correction ของกีรติ ศรีวิเชียร (2544 : เอกสาร)

2.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (ลั้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200 - 202 ; อ้างอิงจาก Cronbach. 1992)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n คือ จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

S_i^2 คือ คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ